DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)
21. marts 1996 *

I sag C-39/95,

angående en anmodning, som Tribunal de police de La Rochelle (Frankrig) i medfør af EF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende straffesag mod

Pierre Goupil

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 4, nr. 6, i Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 af 20. december 1985 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport (EFT L 370, s. 1),

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, D.A.O. Edward, og dommerne P. Jann (referende dommen) og L. Sevón,

generaladvokat: P. Léger
justitssekretær: assisterende justitssekretær H. von Holstein,

* Processprog: fransk.

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Pierre Goupil ved advokat Paul Mauriac og advokat Alexandre Carnelutti, Paris

— den franske regering ved directeur adjoint à la direction des affaires juridiques Edwige Belliard, Udenrigsministeriet, og chargé de mission Anne de Bourgoing, samme direktorat, som befuldmægtigede

— Det Forenede Kongerige ved Lindsey Nicoll, Treasury Solicitor's Department, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Götz zur Hausen, som befuldmægtiget,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at Pierre Goupil ved advokat Paul Mauriac og advokat Alexandre Carnelutti, den franske regering ved secrétaire adjoint des affaires étrangères Romain Nadal, Udenrigsministeriets direction des affaires juridiques, som befuldmægtiget, Det Forenede Kongerige ved Barrister Nicholas Green og Kommissionen ved Götz zur Hausen har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 30. november 1995,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 25. januar 1996,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 31. januar 1995, indgået til Domstolen den 17. februar 1995, har Tribunal de police de La Rochelle i medfør af EF-traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål om fortolkningen af artikel 4, nr. 6, i Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 af 20. december 1985 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport (EFT L 370, s. 1, herefter »forordningen«).

2 Spørgsmålet er blevet rejst under en straffesag mod Pierre Goupil, der er sat under tiltale for i fire tilfælde at have overtrådt arbejdstidsbestemmelserne for chauffører.

3 Forordningens afdeling IV og V indeholder bestemmelser om køre- og hviletid. Artikel 4 bestemmer imidlertid:

»Denne forordning gælder ikke for transport med:

...

6. køretøjer, der benyttes af vandbygningsvæsenet eller af vandværker, gas- eller elektricitetsvæsenet, af vejvæsenet, til renovation, af telegraf- og telefonvæsenet, af postvæsenet eller af radio og fjernsyn, samt radio- og fjernsynspejlevogne;

...«

4 Pierre Goupil er administrerende direktør i et selskab, hvis formål er renholdning, bortskaffelse og behandling af affald. Selskabets køretøjer afhenter affald på virksomheder og transporterer det til affaldsdepoter eller forbrændingsanlæg. I forbindelse med en kontrol konstaterede politiet, at en af virksomhedens chauffører i fire tilfælde havde overskredet den tilladte uafbrudte køretid. Der blev i denne anledning rejst tiltale mod Pierre Goupil for overtrædelse af forordningen samt af det franske décret nr. 1130 af 17. oktober 1986.

5 Under retsmødet for den nationale ret har Pierre Goupil anført, at han i medfør af forordningens artikel 4, nr. 6, ikke havde pligt til at udstyre virksomhedens køretøjer med fartskriver, hvorfor en overskridelse af køretiden følgelig ikke kan anses for en overtrædelse.

6 Tribunal de police de La Rochelle besluttede at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Indeholder artikel 4 i forordning (EØF) nr. 3820/85 en undtagelse fra forordning (EØF) nr. 3821/85 for køretøjer til befordring af affaldscontainere eller industriaffald, der tilhører private virksomheder, der har til opgave at afhente og behandle affald, tillige hvor sådanne transporter finder sted over længere strækninger?«

Med dette spørgsmål ønsker den nationale ret i det væsentlige en definition af begrebet »køretøjer, der benyttes ... til renovation« i forordningens artikel 4, nr. 6.

8 Det bemærkes for det første, at forordningens artikel 4 opregner en række transporter, der er undtaget fra dens anvendelsesområde. Da der er tale om en undtagelse fra forordningens almindelige ordning, kan artikel 4 ikke fortolkes således, at den har virkninger ud over, hvad der er nødvendigt for at sikre beskyttelsen af de interesser, den har til formål at varetage. Endvidere bør rækkevidden af de undtagelser, den foreskriver, bestemmes under hensyntagen til forordningens målsætning (jf. dom af 25.6.1992, sag C-116/91, British Gas, Sml. I, s. 4071, præmis 12).

9 Vedrørende de interesser, som forordningens artikel 4, nr. 6, har til formål at beskytte, er de i nævnte bestemmelse fastsatte undtagelser baseret på karakteren af de tjenesteydelser, køretøjerne anvendes til. I den henseende fremgår det af opremsningen i forordningens artikel 4, nr. 6, at de af denne bestemmelse omfattede tjenesteydelser alle er generelle tjenesteydelser af almen interesse (jf. British Gas-dommen, præmis 13).

10 Som det fremgår af forordningens første betragtning er dens formål at harmonisere konkurrencevilkårene samt at forbedre arbejdsvilkårene og færdselssikkerheden.

11 I betragtning af disse formål, navnlig formålet om at forbedre færdselssikkerheden, skal begrebet »renovation« fortolkes således, at det kun omfatter afhentning af affald fra et sted, hvor det er henlagt. Køretøjer, der benyttes i dette øjemed, kører en begrænset strækning og kort tid, idet transporten er et accessorium til selve afhentningen. Renovationskørsel, som ikke har disse kendetegn, er ikke omfattet af undtagelsen. Det tilkommer den nationale ret at afgøre, om dette er tilfældet i de konkrete sager, der er forelagt retten.

12 Da de i artikel 4, nr. 6, anførte tjenesteydelser er af almen interesse, må affald, der kan anses for omfattet, endvidere antages at omfatte såvel husholdnings-som industriaffald samt særligt affald, idet al sådan renovation er af almen interesse. Denne fortolkning tilgodeser ligeledes formålet om at harmonisere konkurrencevilkårene uden at være til hinder for anvendelsen af bestemmelser, hvis sigte mere specifikt angår særlige former for affald, som f.eks. forordningens artikel 13, stk. 1, litra d), om transport af slagteaffald.

13 Med de nævnte begrænsninger er kørsel med de nævnte køretøjer i ubelæsset stand samt kørsler, der sker som forberedelse til selve transporterne, ligeledes omfattet af forordningens artikel 4, nr. 6.

14 Det bemærkes endelig, at det ikke kræves, at de pågældende køretøjer anvendes af de offentlige myndigheder selv for at være omfattet af undtagelserne. Forordning nr. 3820/85 har til formål at gøre bestemmelserne i Rådets forordning (EØF) nr. 543/69 af 25. marts 1969 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for landevejstransport (EFT 1969 I, s. 158) mere fleksible. Til forskel fra den bestemmelse den afløser, nemlig artikel 4, nr. 4, i forordning nr. 543/69, som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 2827/77 af 12. december 1977 om ændring af forordning (EØF) nr. 543/69 (EFT L 334, s. 1), indeholder artikel 4, nr. 6, i forordning nr. 3820/85 ikke længere nogen henvisning til »køretøjer, der anvendes af andre offentlige myndigheder til offentlige tjenesteydelser«. Den ændrede ordlyd medfører, at undtagelsen kan finde anvendelse på såvel offentlige myndigheder som på private virksomheder, som under tilsyn af det offentlige, præsterer en tjenesteydelse af almen interesse.

15 Spørgsmålet skal følgelig besvares med, at begrebet »køretøjer, der benyttes ... til renovation« i forordningens artikel 4, nr. 6, skal fortolkes således, at det omfatter køretøjer, der anvendes til renovationskørsel af enhver art, der ikke er omfattet af særlige bestemmelser, samt til transport af affaldet over en kortere strækning, når dette sker som led i en generel tjenesteydelse af almen interesse, der præsteres direkte af det offentlige eller af private virksomheder, der er undergivet tilsyn af det offentlige.

Sagens omkostninger

16 De udgifter, der er afholdt af den franske regering, Det Forenede Kongerige og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Tribunal de police de La Rochelle ved dom af 31. januar 1995, for ret:

Begrebet »køretøjer, der benyttes ... til renovation« i artikel 4, nr. 6, i Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 af 20. december 1985 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport skal fortolkes således, at det omfatter køretøjer, der anvendes til renovationskørsel af enhver art, der ikke er omfattet af særlige bestemmelser, samt til transport af affaldet over en kortere strækning, når dette sker som led i en generel tjenesteydelse af almen interesse, der præsteres direkte af det offentlige eller af private virksomheder, der er undergivet tilsyn af det offentlige

Edward Jann Sevón

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 21. marts 1996.

R. Grass D.A.O. Edward

Justitssekretær Formand for Første Afdeling